

ADVIES

CRB 2018-0411

Handelsbenamingen van visserij- en
aquacultuurproducten

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

VERBRUIK
Bijzondere raadgevende commissie

Advies

Handelsbenamingen visserij- en aquacultuurproducten

**Brussel
9-02-2018**

Inbehandelingneming

Bij brief van 28 november 2017 heeft de Minister Economie en Consumenten Kris Peeters de Raad voor het Verbruik, thans de bijzondere raadgevende commissie Verbruik¹ (brc Verbruik), om advies gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit houdende reglementering van de benamingen van visserijproducten en aquacultuurproducten en een voorstel van ministerieel besluit tot vaststelling van de lijst van de handelsbenamingen voor visserijproducten en aquacultuurproducten. De termijn voor het uitbrengen van het advies bedroeg 2 maanden.

Het dagelijks bestuur van de Raad voor het Verbruik heeft op 19 december 2017 de subcommissie Handelspraktijken belast met de voorbereiding van een ontwerpadvies, dat in schriftelijke procedure werd behandeld.

Het ontwerpadvies werd via een stemming op afstand ter goedkeuring voorgelegd aan de plenaire vergadering van de brc Verbruik, die het heeft goedgekeurd.

Inleiding

Artikel 37, eerste lid van de [EU-verordening nr. 1379/2013](#) van 11 december 2013 van het Europees Parlement en de Raad houdende een gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten en aquacultuurproducten, verplicht elke lidstaat een lijst op te stellen en bekend te maken van de op hun grondgebied toegestane handelsbenamingen, met de wetenschappelijke benaming, voor visserij- en aquacultuurproducten, en dit in alle officiële landstalen.

Het ontwerp van koninklijk besluit en het ontwerp van ministerieel besluit, die het onderwerp uitmaken van de adviesaanvraag, vervangen het koninklijk besluit van 22 mei 1996 houdende reglementering van de benamingen van visserijproducten en verwerkte visserijproducten. Immers, de bestaande lijst, opgenomen in het koninklijk besluit van 1996 is aan een grondige update toe gezien deze niet meer voldoet aan de producten die men thans op de markt terugvindt.

Het ontwerp van koninklijk besluit omvat een artikel die de minister van Economie de bevoegdheid geeft om een lijst op te stellen met de handelsbenamingen voor visserijproducten en aquacultuurproducten, een artikel met de procedure die moet gevolgd worden om de lijst aan te passen, een artikel waarbij het huidige koninklijk besluit wordt opgeheven en een artikel met overgangsmaatregelen.

Het ontwerp van ministerieel besluit omvat 1 artikel en een bijlage met de lijst van de handelsbenamingen. Deze lijst werd opgesteld in samenwerking met een expertengroep van het Vlaams Instituut van de Zee met tussenkomst van de gewesten (Vlaanderen en Wallonië). In de adviesaanvraag wordt verder de methodiek toegelicht die de expertengroep heeft gebruikt voor het bepalen van de handelsbenaming in elke landstaal.

---

¹ Koninklijk besluit van 13 december 2017 houdende oprichting van de bijzondere raadgevende commissie Verbruik binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en tot opheffing van de Commissie voor Milieu-etikettering en milieureclame (B.S. 28 december 2017).

Advies

De brc Verbruik heeft kennis genomen van de geactualiseerde lijst met handelsbenamingen voor visserijproducten en aquacultuurproducten. De brc Verbruik is ervan overtuigd dat deze actualisering noodzakelijk is, er worden sinds de publicatie van de vorige lijst in 1996 inderdaad veel meer species aangeboden.

De brc Verbruik is ervan overtuigd dat de keuze voor één handelsbenaming per landstaal alleen maar zal bijdragen tot meer transparantie voor de eindconsument.

Niettemin formuleert de brc Verbruik een aantal opmerkingen / bedenkingen:

1 **Verschillende benamingen in het Nederlands voor dezelfde species in België en Nederland, in het Frans in België en Frankrijk en in het Duits in Duitsland en België.**

De brc Verbruik merkt op dat de visverwerkende industrie in België handel voert met bedrijven/klanten in Nederland, Frankrijk en Duitsland. Producten die zowel bestemd zijn voor de Belgische als de buurlanden, moeten dan strikt genomen 2 Nederlandstalige, Franstalige en Duitstalige benamingen op het etiket krijgen. Dit gegeven zorgt volgens de brc Verbruik voor een bijkomende complexiteit en extra kosten. Daarenboven draagt dit niet bij tot de beoogde transparantie voor de eindconsument.

De brc Verbruik vraagt zich trouwens af of die verschillende benamingen niet voor problemen zouden kunnen zorgen bij de import van de producten. Stel dat een importeur een containerlading reuzezoetwatergarnalen koopt voor de Nederlandse markt, en deze lading komt Europa binnen via de haven van Antwerpen. De kans bestaat dat er opmerkingen komen bij de keuring en inklaring dat het product een verkeerde handelsbenaming heeft, nl. Rosenberggarnalen.

Een aantal voorbeelden:

Wetenschappelijke naam	Handelsbenaming België	Handelsbenaming Nederland
Raja Asterias	Middellandse-Zeesterrog	Keilrog
Merluccius Capensis	Zuid-Afrikaanse heek	Atlantische heek
Macrobrachium Rosenbergii	Rosenberggarnaal	Zoetwaterreuzegarnaal
Pandalus Borealis	Noorse garnaal	Noordse garnaal
Penaeus Duorarum	noordelijke roze garnaal	Duorarum garnaal
Procambarus clarkii	Louisiana kreeft	Chinese rivierkreeft

De brc Verbruik dringt sterk aan op eenvormigheid/consensus binnen eenzelfde taalrol. De brc Verbruik vermoedt dat gelijkaardige issues voorkomen bij de Franse en de Duitse taal, maar heeft helaas onvoldoende tijd gehad om dit verder in detail uit te spitten.

Voor de Franse benamingen stelt de brc Verbruik voor dat la dénomination établie par la FAO soit la référence.

2 Bepaalde benamingen van species die vandaag al goed ingeburgerd zijn bij de consument, krijgen een gloednieuwe benaming.

De brc Verbruik stelt vast dat een aantal species die in de loop der jaren naambekendheid gekregen hebben bij de consumenten, nu een volledig nieuwe naam krijgen. Dit is commercieel gezien erg nadelig. Producten worden maar gekocht door de consument als ze het product ook kennen. Naambekendheid van een product creëren vergt heel wat financiële middelen onder de vorm van reclame, marketing, enz. Dit kan volgens de brc Verbruik vermeden worden door de benaming aan te passen naar de reeds ingeburgerde "roepnaam". De brc Verbruik vraagt zich bovendien af op welke elementen de groep van experts zich heeft gebaseerd om sommige handelsbenamingen te wijzigen.

Een aantal voorbeelden:

Wetenschappelijke naam	Huidige gekende benaming	Nieuwe handelsbenaming
Macrobracium Rosenbergii	Reuzezoetwatergarnaal	Rosenberggarnaal
Macruronus novaezelandiae	Hoki	blauwe grenadier
Pseudocottus maculatus	Nieuw Zeelandse dorie	Nieuw – Zeelandse oreo
Pangasius hypophthalmus	pangasius	pangasius tra
Sebastes norvegicus	roodbaars	kleine roodbaars
Solea solea	Noordzeetong	gewone tong (voorkeur) of tong (toegestaan)
Nephrops norvegicus	Langoestine	Noorse kreeft
Aequipecten opercularis	Mantelschelp (Frans: pétoncle, de Food and Agriculture Organization (FAO) van de Verenigde Naties heeft het over de 'pétoncle operculaire')	wijde mantel (Frans: vanneau)

De brc Verbruik pleit dan ook voor een tweede lezing van de nieuwe lijst met handelsbenamingen en voor het behouden van de reeds vertrouwde naam van een aantal producten en dat pour les noms français, les dénominations de la FAO soient utilisées.

3 Bepaalde nieuwe benamingen voegen geen meerwaarde toe aan de producten of scheppen verwarring

De brc Verbruik stelt vast dat sommige nieuwe benamingen meer vragen oproepen dan antwoorden bieden. De bedoeling is en blijft dat de benaming meer transparantie biedt aan de consument. Het is dan ook vreemd om vast te stellen dat bepaalde species een toevoeging krijgen die moeilijk te verklaren valt

en die geen meerwaarde biedt aan het product. De brc Verbruik probeert dit opnieuw te staven met een aantal voorbeelden:

Wetenschappelijke naam	Handelsbenaming België	Opmerking
Procambarus clarkii	Louisiana rivierkreeft	Deze species werd in de jaren 1970 succesvol geïntroduceerd in o.a. Spanje, waar ze in het wild leven. De benaming Louisiana laat vermoeden dat het product geïmporteerd is uit de US, wat zelden en niet per definitie het geval is. En plus, ajouter "Louisiana" à "rivierkreeft" peut donner l'impression que l'écrevisse est pêchée loin d'ici, donc pas durable. Ne serait-il pas plus cohérent de parler de "Geïntroduceerde rivierkreeft"?
Soleasolea	Noordzeetong	De 'Noordzeetong' peut être pêchée ailleurs que dans la mer du Nord. Ne serait-il pas plus cohérent de parler de "tong"?
Nephrops norvegicus	Noorse kreeft	De benaming kreeft zal voor verwarring zorgen bij de consument die voor dit product veel meer vertrouwd is met de benaming langoustine (= veel kleiner dan Homarus gammarus, Europese of Noorse kreeft). De Europese kreeft wordt dikwijls Noorse kreeft genoemd. De nephrops species krijgt de toevoeging "Noorse", terwijl het product zeker niet uitsluitend uit Noorwegen komt.
Pangasius Hypophthalmus en Bocourti	Pangasius tra of basa	Tra en basa zijn de Vietnamese namen voor de pangasius species in kwestie. Dit biedt echter geen meerwaarde voor de consument. We begrijpen dat er verwarring zou kunnen zijn bij de consument betreffende de species. De realiteit is dat er nog nauwelijks pangasius bocourti geïmporteerd wordt in Europa. De brc Verbruik vraagt om de Vietnamese achtervoegsels te vervangen door één toevoegsel bij de weinig verkochte Pangasius bocourti die voor de consument duidelijk het

		onderscheid maakt tussen beide species.
Merluccius capensis en paradoxus	Zuid-Afrikaanse heek en diepwater heek	Beide species worden door elkaar gevangen en verwerkt. Het is zo goed als onmogelijk om onderscheid te maken in beide species. Er wordt ook op het gezondheidscertificaat en het vangst certificaat geen onderscheid gemaakt. Misschien biedt de gemeenschappelijke benaming "Kaapse heek" een oplossing?
Sebastes norvegicus	kleine roodbaars	De toevoeging "kleine" is commercieel niet interessant. Klein is subjectief en zou aanvaardbaar zijn mocht er ook "grote" roodbaars beschikbaar zijn, wat niet het geval is.
Arnoglossus laterna	Schurftvis	Toegegeven, deze species wordt erg weinig tot niet gecommmercialiseerd, maar wat niet is kan nog komen. Wellicht zullen zeer weinig consumenten "schurftvis" kopen. De brc Verbruik pleit dan ook voor een aantrekkelijkere naam. On peut s'inspirer du nom français: "arnoglosse lanterne" ou "fausse limande".
Aequipecten opercularis	wijde mantel	De naam Wijde mantelschelp verdient de voorkeur, idem voor de mimachlamys varia die bonte mantel genoemd wordt. Beter bonte mantelschelp.

Tenslotte wenst de brc Verbruik er nog op te wijzen dat men in de mate van het mogelijke consistent één methode moet toepassen voor het beschrijven van handelsbenamingen. Men kan hierbij niet casuïstisch te werk gaan. Ofwel verwijst men in de handelsbenaming consistent naar een regio of plaats, ofwel verwijst men er in geen enkele handelsbenaming naar.

4 Namen die ontbreken?

De brc Verbruik merkt op dat "Ovalipes punctatus" een erkend species is in Frankrijk en genotificeerd door Europa. De sector kreeg de vraag van de verwerkende industrie (meer bepaald kant en klaar maaltijden) om deze species bijvoorbeeld te verwerken in lasagne. De brc Verbruik merkt op dat dit in België nog niet is opgenomen.

5 Publicatie

De brc Verbruik vraagt dat de lijst met handelsbenamingen ter beschikking gesteld zou worden op de website van de fod Economie en/of het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), zoals dit in Frankrijk het geval is: <https://www.economie.gouv.fr/dgccrf/Crustaces>.